

Príloha 2

3.5 Prehľad úsilia o začlenenie adaptácie na menu klímy do sektorových politík, plánov a programov vrátane stratégií riadenia rizika katastrof a akčných plánov

Prehľad národných stratégií, plánov a programov podporujúcich realizáciu adaptačných opatrení podľa jednotlivých kľúčových sektorov

Sektor
Poľnohospodárstvo a potravinárstvo
<p><u>H₂ODNOTA JE VODA – Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody</u> (2018)</p> <p>Cieľom programu je predchádzať suchu preventívnymi opatreniami a eliminovať negatívne dôsledky zmeny klímy. Základným prvkom je súbor opatrení, ktoré sú zatriedené podľa ich účelu a zoradené do skupín podľa sektorov. V rámci sektora poľnohospodárstva zdôrazňuje podporu adaptačných opatrení v oblasti zmeny klímy v poľnohospodárstve ako je rekonštrukcia zavlažovacích systémov, dopady zavlažovania na pôdu a podzemné vody vzhľadom na výskyt sucha, zadržanie vody v krajine, udržateľné a pôdu šetriace systémy obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy a hospodárenie s vodou, pôdnu eróziu a podporu retenčnej schopnosti pôdy, zhutňovanie pôdy a orbové systémy.</p>
<p><u>Vízia spoločných postupov pri budovaní moderného pôdohospodárstva v horizonte roku 2035</u> (2021)</p> <p>Jeden z hlavných cieľov vízie je implementácia nových postupov vedúcich k udržateľnému hospodáreniu na pôde, biodiverzite, ochrane životného prostredia, mitigácii a adaptácii na zmenu klímy a k produkcii bezpečných potravín na lokálnej úrovni.</p>
<p><u>Koncepcia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050</u> (2022)</p> <p>Medzi ciele koncepcie patrí dosiahnutie krajiny schopnej zadržiavať vodu a zmierňovať dôsledky zmeny klímy, a to aj dodržiavaním princípov udržateľného hospodárenia s vodou v krajine, udržateľného poľnohospodárstva adaptovaného na zmenu klímy.</p>
<p><u>Strategický plán Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 – 2027</u> (2022)</p> <p>Plán je dokumentom národného charakteru, na základe ktorého bude poskytovaná pomoc z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) v programovacom období 2023 – 2027 prostredníctvom súboru intervencií vo forme priamych platieb, prechodných vnútroštátnych platieb, sektorových intervencií a intervencií na rozvoj vidieka zoskupených v rámci 9 špecifických cieľov a 1 prierezového cieľa. Cieľom špecifického cieľa č. 4 je prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znížením emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvencie uhlíka, ako aj k podpore udržateľnej energie. Potreba prispôbenia pôdohospodárstva na zmenu klímy a zmiernenie dôsledkov zmeny klímy je riešená intervenciami ako sú celofarmová eko-schéma a investície do vodozádržných opatrení mimo fariem.</p>
<p><u>Súbor opatrení v oblasti hydromeliórií pre adaptáciu na zmenu klímy a obnovu infraštruktúry závlah na Slovensku</u> (2022)</p> <p>Dokument nadväzuje na Koncepciu vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050. V súlade s cieľmi koncepcie vodnej politiky a v súlade s programovým vyhlásením vlády na roky 2021 – 2024 sú definované kľúčové oblasti, ciele a opatrenia vodnej politiky ktoré zasahujú priamo do problematiky obnovy a rozvoja hydromeliórií na Slovensku.</p>

Hlavným cieľom je prijatie opatrení v boji proti negatívnym dôsledkom prírodných katastrofických udalostí a nepriaznivých klimatických pomerov, a to sucha a prívalových zrážok, na potenciál poľnohospodárskej výroby, dezertifikácie, erózie pôdy ktoré vplyvajú na kvalitu pôdy a úroveň pôdnej vlhkosti. Ciele sa budú realizovať prostredníctvom obnovy a modernizácie závlahových systémov a adaptácie odvodňovacej sústavy ako aj vytvorením vhodného inštitucionálneho rámca na realizáciu stanovených prioritných cieľov.

Akčný plán pre mokrade na roky 2022 – 2024 k Programu starostlivosti o mokrade Slovenska do roku 2024 (2022)

Akčný plán pozostáva zo 63 opatrení/úloh, ktoré spolu prispievajú k plneniu 18 strategických cieľov, resp. 4 strategických zámerov (vrátane 1 operatívneho) Programu starostlivosti o mokrade. Medzi úlohy súvisiace s problematikou zmeny klímy patrí úloha 11.3: Zabezpečiť realizáciu navrhovaných adaptačných opatrení zaktualizovanej Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy (zvýšenie inundačnej a retenčnej kapacity krajiny, protierózne opatrenia, zmeny vo využívaní poľnohospodárskej krajiny, udržateľné obhospodarovanie trávnych porastov a i.)

Biodiverzita

Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)

Jej cieľom je vytvoriť politický rámec pre zastavenie trendu straty biodiverzity a urýchliť prechod SR ako členskej krajiny EÚ na „zelenú“ ekonomiku, ktorá dokáže účinnejšie využívať prírodné genetické zdroje. Jej kľúčovým cieľom pre SR do roku 2020 je zastaviť stratu biodiverzity a degradáciu ekosystémov a ich služieb v SR do roku 2020, zabezpečiť obnovu biodiverzity a ekosystémov vo vhodnom rozsahu a zvýšiť náš príspevok k zamedzeniu straty biodiverzity v celosvetovom meradle.

Akčný plán pre implementáciu opatrení vyplývajúcich z aktualizovanej národnej stratégie ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)

Akčný plán je hlavný nástroj na implementáciu Národnej stratégie na ochranu biodiverzity na Slovensku obsahujúci spolu 167 úloh, ktoré prispievajú k plneniu 6 cieľov, resp. 33 opatrení uvedenej národnej stratégie. Medzi opatrenia, resp. úlohy akčného plánu vo vzťahu k problematike zmeny klímy patrí:

- B.3.4 Vypracovať strategický rámec pre stanovenie priorít v oblasti obnovy ekosystémov a pripraviť a realizovať program revitalizácie mokradí a riečnych ekosystémov ako príspevok k zníženiu vplyvov zmeny klímy;
- B.3.6 Zabezpečiť pozitívny vplyv Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na biodiverzitu prostredníctvom opatrení založených na ekosystémoch; Úloha 89. Zmierniť negatívne dôsledky zmeny klímy realizáciou adaptačných opatrení vo vodnom hospodárstve
- F.9.4 Zabezpečiť účasť vedy a výskumu na zlepšovaní stavu vedomostí o biodiverzite, jej hodnotách, význame, fungovaní, stave a trendoch a o následkoch úbytku a poškodenia biodiverzity, Úloha 164. Realizovať a aplikovať výskum vplyvu klimatických zmien na biotu a možností mitigačných a adaptačných opatrení.

Prioritný akčný rámec financovania Natura 2000 v Slovenskej republike pre EÚ programové obdobie 2021 – 2027 (2020)

Jedná sa o viacročný strategický plánovací nástroj, ktorého cieľom je poskytnúť komplexný prehľad opatrení potrebných na vykonávanie celoeurópskej sústavy Natura 2000 a súvisiacej zelenej infraštruktúry s uvedením financovania potrebného na tieto opatrenia a ich prepojenia s príslušnými programami financovania EÚ. Prioritné opatrenia PAF prispievajú nielen ku konkrétnym cieľom smerníc EÚ o prírode, ale poskytujú spoločnosti významné sociálno-ekonomické prínosy, ako aj prínosy z hľadiska ekosystémových služieb. Medzi prínosy môže patriť zmiernenie zmeny klímy a adaptácia na zmenu klímy alebo iné ekosystémové služby.

Zoznam prioritných opatrení, ktoré sa majú vykonať, obsahuje aj:

- Opatrenia na zmiernenie zmeny klímy;
- Výskum v oblasti identifikácie dopadov zmeny klímy na územia Natura 2000 a ich predmety ochrany a na vybrané druhy.

Medzi ďalšie potrebné opatrenia patrí: Výskum adaptability niektorých druhov a biotopov na zmenu klímy.

Akčný plán pre mokrade na roky 2022 – 2024 k Programu starostlivosti o mokrade Slovenska do roku 2024 (2022)

Akčný plán pozostáva zo 63 opatrení/úloh, ktoré spolu prispievajú k plneniu 18 strategických cieľov, resp. 4 strategických zámerov (vrátane 1 operatívneho) Programu starostlivosti o mokrade. Významnou mierou prispieva k zlepšeniu poznania mokradí, k ich ochrane i obnove, k múdreému a udržateľnému využívaniu a v neposlednom rade k zvyšovaniu povedomia verejnosti. Medzi úlohy súvisiace s problematikou zmeny klímy patrí úloha 11.3: Realizovať relevantné navrhované adaptačné opatrenia z aktualizovanej Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy a jej Akčného plánu, viazané na mokrade (ochranné opatrenia na infiltračných územiach a v pramenných oblastiach, riešenie environmentálnych záťaží, zvýšenie inundačnej a retenčnej kapacity krajiny, protierózne opatrenia, zmeny vo využívaní poľnohospodárskej krajiny, udržateľné obhospodarovanie trávnych porastov, manažment a revitalizácia mokradí, vrátane rašelinísk, umožnenie prirodzenej dynamiky tokov – výkup pozemkov, vytváranie mokradí, vrátane v zastavaných územiach, budovanie zelenej infraštruktúry a i.).

Stavebníctvo

Dlhodobá stratégia obnovy fondu budov (2021)

Stratégia vychádza z prijatého dokumentu Aktualizácia Stratégie fondu bytových a nebytových budov v Slovenskej republike, pričom bola aktualizovaná o informácie za obdobie rokov 2017 až 2019. Stratégia identifikuje tie oblasti obnovy, ktorým je potrebné venovať zvýšené úsilie a ľudské aj finančné zdroje v ďalšom období. Cielené vykonávanie nákladovo efektívnej hĺbkovej obnovy budovy jednorázovo alebo postupne umožní výrazne znížiť potrebu tepla na vykurovanie a chladenie a zabezpečí významné energetické úspory do budúcnosti. Dôraz sa kladie na obnovu budov s najhoršou energetickou hospodárnosťou, obnovu verejných budov a rodinných domov.

Správa pobrežných oblastí

Nerelevantné pre SR

Civilná ochrana a riadenie núdzových situácií

Národná stratégia manažmentu bezpečnostných rizík Slovenskej republiky (2016)

Cieľom stratégie je zlepšiť inštitucionálny a legislatívny rámec manažmentu rizík, zodpovednosti jednotlivých subjektov, spôsoby financovania a najmä strategické ciele manažmentu rizík. tak, aby sa poskytol rámec pre aktivity najmä vo fáze prevencie a pripravenosti zamerané na zvyšovanie dostupnosti systému včasného varovania a informovanie verejnosti, ale najmä aktivít zameraných na znižovanie rizík. Stratégia je úzko prepojená s opatreniami a aktivitami Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (2014) a Operačného programu Kvalita životného prostredia na obdobie 2014 – 2020 a vytvára možnosti na ich financovanie aj s využitím finančných zdrojov zo štrukturálnych a investičných fondov EÚ.

Energetika

Aktualizácia Koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030 (2017)

Hodnotí možnosti plnenia strategických cieľov v oblasti výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov energie (z využitia energie vodných tokov) s ohľadom na plnenie ekologických a environmentálnych cieľov podľa európskej i národnej legislatívy a medzinárodných dohovorov, ktorými je SR viazaná.

Koncepcia rozvoja výroby elektriny z malých obnoviteľných zdrojov energie v SR (2013)

Koncepcia obsahuje ucelený prístup k legislatívnej aj nožnej finančnej podpore rozvoja malých zdrojov energie, ktoré sú určené najmä na pokrytie vlastnej spotreby domácností bez negatívneho vplyvu na stabilitu distribučných sústav a s efektom finančných úspor pre prevádzkovateľov malých zdrojov aj pre distribučné spoločnosti.

Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030 (2019)

Plán aktualizuje Energetickú politiku (UV SR č. 548/2014), definuje národné priority a ciele v 5-tich oblastiach: dekarbonizácia, energetická efektívnosť, energetická bezpečnosť, vnútorný trh s energiou, výskum, inovácie a konkurencieschopnosť. Plán definuje národné ciele pre OZE a ciele pre energetickú efektívnosť (úspory energie vyjadrené vo forme primárnej a konečnej energetickej spotreby) do roku 2030.

Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 (2020)

Definuje opatrenia s cieľom dosiahnuť v SR v roku 2050 klimatickú neutralitu. V sektore energetiky navrhuje: opatrenia pre dosiahnutie cieľov pre OZE, cieľov pre úspory energie zvyšovaním energetickej efektívnosti (znižovanie primárnej a konečnej energetickej spotreby); prechod z uhlia na iné nízkoemisné až bez emisné zdroje; skoršie vyradovanie elektrární využívajúcich pevné palivá; dekarbonizáciu výroby elektriny po roku 2020 vďaka OZE a rozvoju jadrovej energie; zvýšenie cien uhlíka v rámci EÚ ETS; podporu využívania nových inovatívnych technológií vo výrobe v priemysle (BAT techniky); elektrifikáciu dopravy po roku 2020.

Národná vodíková stratégia Pripravení na budúcnosť (2021)

Definuje podmienky na realizáciu vodíkových technológií v súlade s dlhodobým strategickým zámerom rozvoja SR do roku 2030, resp. 2050. Stanovuje rámec na využitie vodíka v celom jeho reťazci. Cieľom je zvýšiť konkurencieschopnosť slovenskej ekonomiky a výrazne prispieť k uhlíkovo neutrálnej spoločnosti v súlade s Parížskou deklaráciou, ku ktorej sa SR prihlásila.

Financie a poisťovníctvo

-

Lesné hospodárstvo

Národný lesnícky program Slovenskej republiky (2007)

Z hľadiska adaptácie lesov a lesného hospodárstva na zmenu klímy sú z Národného lesníckeho programu SR (NLP SR) najvýznamnejšie strategické ciele: 1. Podpora ekologického obhospodarovania lesov a 2. Zlepšovanie a ochrana životného prostredia.

Akčný plán Národného lesníckeho programu Slovenskej republiky na obdobie rokov 2015 – 2020 (2015)

Nadväzuje na obsah a štruktúru Národného lesníckeho programu SR, rozpracováva jeho 5 strategických cieľov a 39 aktualizovaných rámcových cieľov na úroveň opatrení. Vybrané opatrenia súvisiace s problematikou zmeny klímy:

- 1.5.3 Podporiť udržanie a zvyšovanie biodiverzity lesov nad rámec bežného hospodárenia v lesoch (...adaptácia budúcich lesov na klimatickú zmenu);
- 2.9.2 Vypracovať modely cieľového stavu štruktúry lesov a adaptácie lesných porastov na klimatickú zmenu pre základné typy lesa
- 2.12.2 Vypracovať analýzu a predikciu vývoja poškodzovania ekosystémov (lesa a dreva) introdukovaným hmyzom a hubami v nadväznosti na klimatickú zmenu a globalizáciu trhu s drevom.

H2ODNOTA JE VODA - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody (2018)

Cieľom akčného plánu je predchádzať suchu preventívnymi opatreniami, eliminovať negatívne dôsledky zmeny klímy. V rámci programu opatrení je za oblasť 4.1.1 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo ako preventívne opatrenie navrhnuté: Prehodnotiť drevinové zloženie a vo vzťahu k adaptačným opatreniam na zmenu klímy pri obnove lesa upraviť aj smerom k zvyšovaniu odolnosti porastov voči suchu a znižovaniu zraniteľnosti biotickými a abiotickými činiteľmi.

Koncepcia prírody blízkeho hospodárenia v lesoch Slovenskej republiky (2019)

Prírode blízke hospodárenie v lesoch (PBHL) je považované za robustné adaptačné opatrenie na zmenu klímy, ktoré vo všeobecnosti zvyšuje odolnosť lesa (rezistenciu) a schopnosť lesa zvládať záťažové situácie súvisiace s klimatickou zmenou (rezilienciu). Zároveň je PBHL mitigačným (zmenu klímy zmierňujúcim) opatrením, ktoré má potenciál zabezpečiť trvalejší a vyrovnanejší objemový prírastok, a v dlhodobom horizonte kumulovať v priemere vyššie zásoby dreva ako bežné hospodárenie, čo priaznivo ovplyvňuje bilanciu uhlíka.

Strategický plán Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023 – 2027 (2022)

Plán je dokumentom národného charakteru, na základe ktorého bude poskytovaná pomoc z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) v programovacom období 2023 – 2027 prostredníctvom súboru intervencií vo forme priamych platieb, prechodných vnútroštátnych platieb, sektorových intervencií a intervencií na rozvoj vidieka zoskupených v rámci 9 špecifických cieľov a 1 prierezového cieľa. Zámerom špecifického cieľa č. 4 je prispieť k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu, a to aj znižovaním emisií skleníkových plynov a zvyšovaním sekvestrácie uhlíka, ako aj k podpore udržateľnej energie, v rámci ktorého sú identifikované potreby: 4.5 Podpora adaptačných a mitigačných opatrení v lesoch v súvislosti so zmenou klímy, 4.6 Zlepšenie zdravotného stavu lesov a vitality lesných spoločenstiev a 4.7 Zvyšovanie vodozadržnej funkcie lesa a akumulácia vody v lesnej krajine.

Národný lesnícky program Slovenskej republiky 2022-2030 (v príprave)

Zdravotníctvo

Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (NEHAP V.) (2019)

Súčasťou priorít NEHAP V. je aj priorita Posilnenie adaptačných schopností a odolnosti voči zdravotným rizikám súvisiacim so zmenou klímy a podporné opatrenia na zmiernenie zmeny klímy a dosiahnutie spoluúčasti na zdraví v súlade s Parížskou dohodou, v rámci ktorej je definovaných celkovo 5 cieľov.

Námorníctvo a rybolov

Nerelevantné pre SR.

Doprava

Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2013)

Národná stratégia nezačleňuje politiku zmeny klímy do svojich priorít a opatrení. Medzi očakávané prínosy cyklistickej dopravy a cykloturistiky pri ochrane životného prostredia používanie bicykla ako dopravného prostriedku prepravy pomáha obmedzovať negatívny vplyv automobilovej dopravy, najmä hluk, emisie plynov a prachových častíc.

Stratégia rozvoja elektromobility v Slovenskej republike a jej vplyv na národné hospodárstvo Slovenskej republiky (2015)

Elektromobilita je vnímaná ako jedna z možností riešenia komplexného dopravného udržateľného systému. Dokument Stratégia rozvoja elektromobility v Slovenskej republike a jej vplyv na národné hospodárstvo Slovenskej republiky predstavuje dôležitý krok pre perspektívne nasmerovanie Slovenska na progresívnu cestu znižovania negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie. V podmienkach slovenskej energetickej sústavy, ktorá umožňuje produkciu elektrickej energie s nízkym emisným faktorom CO₂, pevných častíc a ďalších škodlivín, by rozvoj elektromobility perspektívne znamenal celkové zníženie emisií.

[Strategický plán rozvoja dopravy v SR do roku 2030](#) (2017)

Strategický plán začleňuje problematiku prispôsobenia sa zmene klímy do globálnych a špecifických strategických cieľov rozvoja dopravnej infraštruktúry, ktoré odrážajú trendy a potreby stanovené v európskych a národných strategických, príp. analytických dokumentoch. Jedným zo základných východísk rozvoja dopravy je podpora takej infraštruktúry, ktorá minimalizuje dopad na životné prostredie, je odolná voči možným dôsledkom zmeny klímy a zdokonaľuje bezpečnosť a ochranu používateľov.

[Národná vodíková stratégia Pripravení na budúcnosť](#) (2021)

Definuje podmienky na realizáciu vodíkových technológií v súlade s dlhodobým strategickým zámerom rozvoja SR do roku 2030, resp. 2050. Stanovuje rámec na využitie vodíka v celom jeho reťazci. V sektore doprava dekarbonizácia s využitím vodíka znižuje niektoré negatívne vplyvy mobility na životné prostredie.

[Konceptia rozvoja intermodálnej dopravy SR do roku 2030](#) (2022)

Konceptia rozvoja intermodálnej dopravy v SR v horizonte do roku 2030 vychádza z dosiahnutých výkonov intermodálnej dopravy v EÚ, z existujúcich cieľov takmer každej politiky založenej na trvalej udržateľnosti t. j. znižovania emisií a rovnako tak aj z predikcie vývoja intermodálnej dopravy v EÚ a v SR.

[Stratégia pre inteligentnú a udržateľnú mobilitu Slovenska – vízia smerovania dopravy na Slovensku do budúcnosti](#) (2022)

Hlavným cieľom Stratégie je transformácia dopravy na jej vyššiu formu, na inteligentnú mobilitu, za pomoci využitia vyspelých komunikačných a informačných technológií. Účelom tejto stratégie je stanoviť plán, ktorý má za úlohu nasmerovať dopravu na Slovensku na cestu budovania ekologickej, inteligentnej a udržateľnej dopravy. Naplnením cieľa „Využitie inteligentnej mobility pre potreby dekarbonizácie dopravy“ sa podporí dopyt a zavádzanie konceptov a riešení inteligentnej mobility na regionálnej a miestnej úrovni s ohľadom na zefektívňovanie a racionalizáciu dopravy a využívanie a efektívnu prevádzku dopravných prostriedkov s bezemisnými a nízkoemisnými pohonmi využívajúcimi alternatívne palivá.

Rozvoj miest

[Konceptia mestského rozvoja SR do roku 2030](#) (2018)

Konceptia je rámcový celoštátny dokument a jej cieľom je zhodnotiť aktuálny stav oblasti rozvoja miest, vytvoriť predpoklady pre partnerský prístup verejnej správy a zároveň vytvoriť predpoklady pre systémové zmeny súčasného stavu. Navrhované opatrenia smerujú k systémovo lepšiemu prístupu a vytvoreniu podmienok pre optimálny a cielenejší rozvoj mestských území na Slovensku. Navrhované zmeny je možné zhrnúť do dvoch oblastí – posilnenie úlohy mestského rozvoja v kontexte regionálneho rozvoja, partnerstvo a spolupráca a štrukturálne zmeny vo fungovaní miest. Opatrenia sa zaoberajú aj potrebou analyzovať prepojenosť vybraného okruhu miest a ich funkčných území, službami

Vodné hospodárstvo

Plán manažmentu povodňových rizík v čiastkových povodiach SR (2015)

Plán stanovuje opatrenia na realizáciu protipovodňových rizík, ktoré zároveň patria k opatreniam významne podporujúcich adaptáciu SR na zmenu klímy.

V súčasnosti sa pripravuje Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach SR pre druhý plánovací cyklus, t. j. na obdobie rokov 2022-2027.

Vodný plán Slovenska - aktualizácia 2015 (2016, platnosť ukončená 2022)

Vodný plán Slovenska poukazuje na previazanosť vodného plánovania na problematiku zmeny klímy a to v oblasti týkajúcej sa adaptácie na zmenu klímy, ochrany pred povodňami, sucha a nedostatku vody a ekologických prietokov. Konkrétne adaptačné opatrenia pre vodné hospodárstvo boli riešené cez Stratégiu adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy – aktualizácia 2014.

H2Odnota je voda - Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody (2018)

Cieľom akčného plánu „H2Odnota je voda“ je predchádzať suchu preventívnymi opatreniami a eliminovať negatívne dôsledky zmeny klímy. Okrem charakteristiky a zhodnotenia výskytu sucha a identifikácie neistôt, tento dokument obsahuje najmä program preventívnych, operatívnych a krízových opatrení. Preventívne opatrenia sú spracované pre oblasti poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo, sídelná krajina, vodné hospodárstvo, výskum a vývoj v oblasti sucha, a environmentálna výchova a vzdelávanie. (Pozri aj kľúčový sektor Poľnohospodárstvo a Lesné hospodárstvo).

Vodný plán Slovenska na roky 2022 – 2027 (2022)

V treťom plánovacom cykle Vodného plánu Slovenska boli negatívne dopady zmeny klímy - sucho, nedostatok vody a iné dopady zmeny klímy po prvý krát zaradené medzi významné vodohospodárske problémy.

Čoraz väčší dôraz sa kladie na:

- realizáciu opatrení podporujúcich zadržiavanie vody v krajine,
- zabezpečovanie požadovaného množstva vody s primeranou kvalitou v každom potrebnom okamihu budovaním vhodných kapacít na akumuláciu vody,
- elimináciu znečisťovania vôd aj s ohľadom na dlhodobu nízku prietoky,
- prehodnotenie kapacít verejných kanalizačných systémov s ohľadom na výskyt prívalových dažďov
- reguláciu zmeny odtokových pomerov v povodí, a s tým súvisiace povodne, eróziu, nedostatok vody) prepájaním vodohospodárskych opatrení s opatreniami v lesníctve, poľnohospodárstve, územnom plánovaní a i.

Podrobnejšie hodnotenie vplyvu zmeny klímy je v dokumente uvedené v kapitole 9. Ochrana pred škodlivými účinkami vôd a zmena klímy.

Koncepcia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 (2022)

Koncepcia vodnej politiky sa zameriava na desať prioritných oblastí, ktoré sú navzájom prepojené a pre každú kľúčovú oblasť sú rozpracované ciele a opatrenia, pričom ku každej prioritnej oblasti sú priradené ukazovatele, ako aj časový rámec plnenia jednotlivých opatrení.

Prioritnou oblasťou č. 1 je Voda v krajine, ktorej jedným z cieľov je mať takú krajinu v povodiach, ktorá je schopná zadržiavať vodu a zmierňovať negatívne dôsledky zmeny klímy a medzi navrhnuté opatrenie sa zaraďuje aj uplatňovanie postupov integrovaného manažmentu krajiny s využitím adaptačných opatrení na úrovni čiastkových povodí - právne ustanoviť povinnosť dodržiavania princípov udržateľného hospodárenia s vodou v krajine, udržateľného poľnohospodárstva adaptovaného na zmenu klímy.

Dosiahnutie cieľovej hodnoty je vo všeobecnosti uvažované pre rok 2030, ak nie je uvedený iný časový rámec.

Akčný plán pre mokrade na roky 2022 – 2024 k Programu starostlivosti o mokrade Slovenska do roku 2024 (2022)

Akčný plán pozostáva zo 63 opatrení/úloh, ktoré spolu prispievajú k plneniu 18 strategických cieľov, resp. 4 strategických zámerov (vrátane 1 operatívneho) Programu starostlivosti o mokrade. Medzi úlohy súvisiace s problematikou zmeny klímy patrí úloha 11.3: Realizovať relevantné navrhované adaptačné opatrenia z aktualizovanej Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy a jej Akčného plánu, viazané na mokrade (ochranné opatrenia na infiltračných územiach a v pramenných oblastiach, riešenie environmentálnych záťaží, zvýšenie inundačnej a retenčnej kapacity krajiny, protierózne opatrenia, zmeny vo využívaní poľnohospodárskej krajiny, udržateľné obhospodarovanie trávnych porastov, manažment a revitalizácia mokradí, vrátane rašelinísk, umožnenie prirodzenej dynamiky tokov – výkup pozemkov, vytváranie mokradí, vrátane v zastavaných územiach, budovanie zelenej infraštruktúry a i.).

Súbor opatrení v oblasti hydromeliórií pre adaptáciu na zmenu klímy a obnovu infraštruktúry závlah na Slovensku (2022)

Dokument nadväzuje na Koncepciu vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050. V súlade s cieľmi koncepcie vodnej politiky a v súlade s programovým vyhlásením vlády na roky 2021 – 2024 sú definované kľúčové oblasti, ciele a opatrenia vodnej politiky ktoré zasahujú priamo do problematiky obnovy a rozvoja hydromeliórií na Slovensku.

Hlavným cieľom je prijatie opatrení v boji proti negatívnym dôsledkom prírodných katastrofických udalostí a nepriaznivých klimatických pomerov, a to sucha a prívateľných zrážok, na potenciál poľnohospodárskej výroby, dezertifikácie, erózie pôdy ktoré vplývajú na kvalitu pôdy a úroveň pôdnej vlhkosti. Ciele sa budú realizovať prostredníctvom obnovy a modernizácie závlahových systémov a adaptácie odvodňovacej sústavy ako aj vytvorením vhodného inštitucionálneho rámca na realizáciu stanovených prioritných cieľov.

Informačné a komunikačné technológie

-

Využívanie pôdy

Pozri sektor „Poľnohospodárstvo“.

Podnikanie

-

Priemysel

Koncepcia inteligentného priemyslu pre Slovensko (2016)

Cieľom koncepcie je v priemyselných procesoch zavádzať automatizáciu a digitálnu výrobu, digitalizáciu riadiacich systémov a využívanie komunikačných sietí na zabezpečenie interoperability a flexibility procesov v záujme efektívneho využívania energií, zdrojov surovín a vytvoriť sieť vzájomne prepojených, spolupracujúcich a integrovaných inteligentných tovární v rámci dodávateľských reťazcov, čo umožní flexibilne reagovať na zmeny trhu využívaním najvyspelejších technológií.

Koncepcia zohľadňuje aj záväzok dohodnutý v Paríži v rámci Konferencie OSN o zmene klímy COP 21 - významne znížiť emisie skleníkových plynov, z ktorých až 80% je vyprodukovaných niektorým z energetických procesov. Dosiahnutie navrhnutých cieľov, najmä formou zvýšenia podielu

obnoviteľných zdrojov energie v zdrojovej základni a zvýšením úsilia pri šetrení energie opatreniami energetickej efektívnosti, nebude možné bez technologických a prevádzkových zmien v rámci elektrizačnej sústavy. Preto je koncept nasadzovania smart technológií do energetiky taký dôležitý.

[Stratégia hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030](#) (2018)

Stratégia poukazuje na potrebu a adaptácia priemyslu na ambiciózne klimatické ciele 10 a súčasne udržanie jeho konkurencieschopnosti a prístup priemyslu k realizovaniu vhodných, preventívnych, včasných a účinných adaptačných opatrení ku klíme.

Horninové prostredie a geológia

[Konceptia geologického výskumu a geologického prieskumu územia Slovenskej republiky](#) (2017)

Konceptia stanovuje priority a vytvára predpoklady na koordináciu geologického výskumu a geologického prieskumu financovaného zo štátneho rozpočtu, z verejných prostriedkov alebo zo súkromných zdrojov pre napĺňanie potrieb spoločnosti, štátnej správy, súkromného sektoru, organizácie vykonávajúcej geologickú službu Slovenskej republiky, ostatných príspevkových organizácií rezortu životného prostredia, vodohospodárskych organizácií a pre potreby iných rezortov (najmä rezortu hospodárstva, dopravy, školstva, zdravotníctva a obrany).

Hlavným cieľom koncepcie je neustále zvyšovať úroveň poznania geologickej stavby územia Slovenska pri sústavnom sledovaní a rozvíjaní metód geologického výskumu a geologického prieskumu s dôrazom na inovatívne prístupy a to tak, aby slúžili meniacim sa potrebám hospodárskej a spoločenskej praxe. K špecifickým cieľom patrí najmä podpora geologického výskumu, ložiskového geologického prieskumu nerastných surovín s dôrazom na kritické nerastné suroviny, hydrogeologického a inžinierskogeologického prieskumu, podpora zníženia znečistenia životného prostredia a zvýšenia efektívnosti informačných systémov.

[Program prevencie a manažmentu rizík vyplývajúcich z opustených a uzavretých ťažobných ťažobného odpadu \(2021 – 2027\)](#) (2021)

Program predstavuje základný plánovací dokument pre oblasť prevencie a manažmentu rizík vyplývajúcich z ťažobných ťažobného odpadu. Určuje rámcové úlohy, ktorých účelom je znižovať negatívne vplyvy týchto ťažobných ťažobného odpadu na zdravie ľudí a na všetky zložky životného prostredia, minimalizovať riziká havárií, zaručiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a lepšiu kvalitu života.

[Program prevencie a manažmentu zosuvných rizík \(2021 – 2029\)](#) (2021)

Program predstavuje strategický plánovací dokument pre oblasť prevencie a manažmentu zosuvných rizík. Určuje rámcové úlohy, ktorých účelom je eliminovať negatívne vplyvy zosuvného rizika na životy a majetok obyvateľov a na životné prostredie, a tým prispieť k lepšej kvalite života a ochrane životného prostredia.